

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdájá
Batthyány-utca 8. sz.

A szezon halottjai.

Ilt is, ott is halottakat vetnek fel a folyók. A fürdés áldozatairól beszélnek a lapok. Azokról kik a szabadban fürödtek.

Átlapozva a külföld lapjait, alig akadunk folyó vízbe fult halottakról írott hírekre, pedig ahol művelt a nép, ott sok szappan fogy el, ott fürödnek is az emberek. Elemi logika után lehet következtetni.

A külföldön nem fürödnek a szabad folyóban. Községek, városok ingyen fürdőkét létesítenek. Mert szükségét látják. Mert az ingyenfürdő: életmentés, életbiztosítás ott

Nálunk az élet olcsó. Pedig kevesen vagyunk, és Széchenyi híres mondását, minden másodikkal ember citálja.

Egy-egy vízbe fult temetésére elmegyünk, a gyerekekre rá parancsolunk, hogy be ne merészkedjenek a vízbe és 500 forintos fürdőre nem tellik, a községi kasszából.

Telnek, ha akarat volna hozzá. A községi képviselőtestületek vegyék be a költségvetésbe, megve és miniszter ugy is fáj-lalja az amerikai népvándorlást, megmenthetné azokat, kik itt-hon maradunk. Őt—hatszázra megy évenként, akik vízbe full-nak. Tavaly 900-on felül. Egy évtized alatt, az elég szép szám. És egy évtized alatt nagy erő megszűlés a nemzeti vagyon szerzésben. Népiskolai fejbeni matematika is horribilis számot hámoz ki ebből, ha csak egy kicsit gondolkodunk. Minden család magának él, él a hazának is. Minden ember nemcsak magának él, hanem a családnak is. Egy ember elvesztése, egy erő megszűnése. Az erők megszűnése, vagyon pazarlás, az állami talapat meg-ingás.

De ne filozofáljunk. Meleg a légkör, fürödni kíván a test, vízbe parancsol az egészségtan. Nem oda, ahol biztos a halál.

Mert életszükségleteinket ilyen drágán nem fizethetjük meg. Hangosan hirdessük faluban, városban, hogy fürdőkét akarunk. Ingyenest. Olyan legyen az, mint a templom, ahol a koldus is megjelen. Tiszta lélek tiszta testben lehet. Ha a léleknek van temploma legyen a testnek is. Ingyenes. Abban megfürödhessék a szegény is. Ne legyen privilégiuma, a gazdagnak a tisztaság. Erre ne is gondoljunk: mert mihelyt privilégiumnak nézik a tisztaságot, nem él vele sok ember. A megengedett jogot inkább meg-unja az ember, mint a meg-nem engedettet és utoljára is csak a piszkos emberek száma szaporodnék.

Ezt mondja a logika, amely furcsa ugyan, de alapjában véve igaz. És igaz az is hogy az ingyen fürdő életmentő. Igaz az is, hogy szegénynek gazdagnak egyaránt meg kell fürödni. Védett helyen, hol a közszemérem ellen nem lehet kifogás, védett helyen, hol nem ful bele a szülő, a gyermek, a rokon.

Az országos iparos kongresszus Szabadkán.

A VII. országos iparegyesületi gyűlés helyi végrehajtó bizottsága, tegnapi este ülést tartott, amelyen a július 2-diki központi bizottsági ülésről referált a helyi bizottság jegyzője.

Ezután Reiser Lajos dr. a hazai ipartestületek központi bizottságának Thék Endre elnök és Gelléri Mór főjegyző által aláírt és az iparosokhoz és ipartestületekhez a szabadkai kongresszusra szóló meghívóját olvasta föl. A meghívó magában foglalja a kongresszusnak már ismert napirendjét, a kongresszuson leendő részvételnek módozatait. Végül lelkes felhívással végződik, melyet közlünk már csak azért is, mert hasonló meleg hangú felhívás eddig még egyetlen kongresszus meghívóját sem disztette. A felhívás a következő:

Tekintetes Előljáróság!

Tisztelt iparostársaink!

Az ez évi iparosgyűlésünk iránt, mely a testületek országos gyűlései

között a hetedik lesz, méltán mutatkozik országos érdeklődés.

Most, mikor az ország súlyos válsággal küzd, mikor a nemzet politikai küzdelmei terén is rég sürgetett vívmányokat várunk, mikor közel érezzük magunkat a gazdasági önállóságunkba vetett hitünk megvalósításához, kell, hogy új tápot nyerjen reményünk az iparosok többi követeléseinek megvalósítása tekintetében is.

A mellékelt beszámolóknak mutatja, hogy minden fontosabb kérdésünk csak óhaj és kívánalom, hogy alig ment teljesedésbe egyetlenegy megokolt követelésünk.

De most erős a hitünk, hogy minden követelésünk igaz és jogosult, nem szabad csüggednünk, nem szabad pihennünk a kormány és törvényhozás kapuinak döngtelésében, tárjuk föl újból és újból kívánásainkat és kérjük ismételve fáradságtalanul, míg elérjük célunkat, míg magunknak, vagy legalább az utánunk következő nemzedékek számára kiküzdjük — az igéret földjét, a magyar kézműipar boldogabb jövődjét.

A magyar népies közhit szerint a hetedik gyermek szerencsét hoz. Hetedik gyermeke kiválmáinknak és panaszainknak a hetedik országos ipartestületi gyűlés, vajha mindnyájunknak szerencsét, megváltást hozna.

Iparostársak, vonuljunk tehát föl Szabadkára (tömlött sorkokban és hangotassuk újra és határozottan óhajainkat és kéréseinket, talán ránk is kerül a sor és bennünket is figyelemre méltatnak azok, kik az ország sorsát intézik.

Tegyük tehát kéréseinket nyomatékosan nagyszámú megjelenésünkkel és nyugodt, higgadt magatartással mutatkozzunk méltóknak az ország figyelmére és rokonszenvére.

Kelt Budapesten, a hazai ipartestületek országos központi bizottságának 1905. évi július hó 2-án tartott teljes üléséből:

Gelléri Mór,
főjegyző.

Thék Endre,
elnök.

A nagybizottság.

Elhatározta ezután a végrehajtó bizottság, hogy a helyi nagybizottságot f. hó 17-ikének esti fél 6 órájára értekezletre hívja össze. A nagybizottság tagjaiul felkértek: a nemzeti kaszinó, a gazdakör, a függetlenségi kör, a máv. altisztikör, a kereskedelmi egyesület és a kereskedő ifjak társulata által kijelölendő öt tag; azonkívül a következő törvényhatósági bizottsági tagok, iparosok és iparpártolók:

Abrásich Mihály, Andrassy György, Antunovics János, Arnold Pál, Balás

P. János, Bartek Károly, Basics P. Márk, Bátor Mihály, Bezzeg Aladár, Bojnicsky Lukács, Deák István, Demidor Imre, Dorozsmai Benjamin, Dulka József, Fazekas Lajos, Fekete István, Fiedor József, Filóy József, Fogel Zsigmond, Gaal István, Gergely János, Gergits Lukács, Gönczy Károly, Hadnagy Mihály, Hajdu Károly, Hamang József, Hermann Frigyes, Horovitz Ignác, Horváth Sándor, Hoszmann János, Jakity Mihály, Jandek Ferencz, Jeszenovics Miklós, Kalmár András, Kladek Lukács, Kladek Kázmér, Kladek István, Kovács Antal, Kovács István, Krix István, Kunszabó Mihály, Kuthy György, Lang Simon, Majland György, Mannheim Márk, Matkovics Lajos, Maurer Antal, Molcer Károly, Moldoványi József, Molnár István, Morvay Antal, Nagy Ferencz, Nánay Mihály, Neorcsics Szaniszló, Németh István, Pausics János, Pausics Szilveszter, Perge Lajos, Pietsch Ferencz, Polyákovits Antal, Pukkel Pál, Odry Endre, Raichl Ferencz, Reiner Mór, Rogics István, Roth Ádám, Rottmann Imre, Sefocsics Lajos, Sipos Károly, Stern Zsigmond, Schamburg Gyula, Szabó János, Szaghmeiszter Gyula, Szanitter Tivadar, ifj. Szántai Ignác, Székely Lukács, Tikviczky János, Thurzó Pál, Tóth Lajos, Tumbász Lázár, Versendi Gyula, Vida György, Vida István, Vörös Ernő, Werner Rudolf, Wilhelm János, Winkler Simon, Zsuljevics Antal.

Az ünnepségek programja.

Ezután megállapították az ünnepségek programtervezetét.

Szeptember hó 7-dikén ismerkedési estély a Szemmary-féle vendéglőben.

Szeptember 8-dikán reggel 8—1 óráig kongresszus, d. u. 2 órakor a város díszbevéde a Bányai vendéglőföldön; este díszelőadás a színházban, Pesti színtársulatával és műkedvelő előadással, melynek rendezésére a m. á. v. altisztikör műpártolói általán elnököljék Pietsch Ferencznt és Demidor Imrét kéri kikérni.

Szeptember 9-dikén reggel 8—1 óráig kongresszus; d. u. 2 órakor az ipartestület ebédje Palicon; este előadás a színházban Pesti Lajos társulatával.

Szeptember 10-dikén esetleg zászlószentelése az ipartestületnek. A végrehajtó bizottság főlköré még a lovaregyesületet, ha lehetséges e nap délutánján rendezze a löversényt.

Szeptember 11-dikén reggel kirándulás a pancsovai kiállításra és az Aldunára.

Dr. Heiszler J. orvostudor
Vizgyógyintezete
Szabadka u. Mária-Terézia park, vasút mellett

Gyógymódozók: massage, vizcúra, szénsavas fürdők (nauheimi). Telefon 211. sz. Prospectus
Villanyozás, továbbá orvosi torna
Javalva van: az idegbetegségeknek mint: idegesség, hysteria, főfájás, és szédülésnél
A légző szervek betegségeinél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív-bajoknál: szénsavas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvény. Morsókeelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 13.

Tisza István gróf ma megkezdte cikkorozata képei a nap egyetlen nevezetesebb politikai eseményét. A szabadelvűpárt vezérének a koalíció politikája felett gyakorolt lesújtó kritikája, — ezt mindenki bevalja — nagy hatással lesz a közvéleményre, különösen majd azon a ponton, amikor a szabadelvűpártban a jövőben követendő politikai magatartását fogja körvonalazni.

A nemzetiségek közt is mind nagyobb reakció kelt a koalíció politikájára. Kezdenek elégedetlenkedni a sajtótokban veszedelmes hurkot pengeni.

Az újjvidéki Branik annak a nézetének ad kifejezést, hogy Magyarország csak mindaddig, míg a nemzetiségek kérdést igazságosan nem említi, szebb jövőnek nem nézhet elébe. Nagy tévedésben vannak a magyar politikusok — írja a Branik — midőn azt hiszik, hogy Magyarország csak mint egyöntetű magyar jellegű állam prosperálhat. Az ország egész lakosságának melegegettsége és együtvértározásának az érrete az, ami Magyarország jövőjét szilárd alapra fektethető. Rágalom, hogy a nemzetiségek kifelé gravitálnak. A nemzetiségek szeretik hazájukat, de azért ragaszkodnak nyelvükhöz és vallásukhoz is. Ez csak nem vétek? A magyarok hegemoniája kétséget nem szenved, de ez nem zárja ki a nemzetiségek jogos kívánságainak a teljesítését.

A magyarság manapság egészen más ellentétet tudna kifejezteni Bécs ellen, ha állvéttve küzdhetne a nemzetiségekkel együtt. Így azonban a magyarok magukra vannak hagyatva, mert a nemzetiségek tartanak a sovinszta áramlat teljes felükerekedésétől.

Az aradi Tribuna azt írja, hogy a románok határozottan ellenzik a magyar vezényszó behozatalát, mely ellen gyűléseken és sajtójukban nagy agitációt fognak kifejezteni.

Forradalom Oroszországban.

Köln, július 13.

A »Köln. Ztg.« jelenté Pétérvárról: Karasupav városban a rendőrség egy török őrménynek az istállójában 23, egyenkint 300 töltényt tartalmazó ládát talált. A töltények 1891. évi mintájú fegyverekhez készültek. A töltény csomagokon a következő felirat állt: 33. és 51. gyalogezred; 12. század. Ezenfelül három kosárban még 1200 töltényt találtak és folytatják a kutatást, mert azt hiszik, hogy az őrményeknek ezeknek a töltényeknek megfelelő fegyverek is vannak. Samarában a legnagyobb volgamenti kereskedő városok egyikében egy mellékvágányon álló vonatról, mely Keletázsia szánt ládákkal volt megterhelve, egy ládát találtak. Később a temetőben isme-

retlen emberek birtokában találták az ellopott ládát. Melyben papír- és aranypénzben 160,000 rubel volt. A Rendőrség erre több gyanus emberrel házkutatást tartott és még 600,000 rubelre akadt készpénzben és értékpapirokban.

Pétérvár, július 13.

Odesszából valóságos rémhírek érkeznek ide arról, hogy Ignatiev ott micsoda kegyetlen és zsarnoki diktatúrával uralkodik. A legszigorubb vizsgálatot rendelte el a zavargások ügyében és jelszóul adta ki a haditörvényszéknek, hogy akit bűnösnek találunk, azt rang és társadalmi állásra való tekintet nélkül halálra kell ítélni. Krieger tengerany is kijelentette, hogy példásan fog a lázadók ellen eljárni. Forradalmár körökben örvendenek ennek a retorzonak, mely a vizet csak az ő malomkra hajtja.

Pétérvár, jul. 13.

Avellan tengerészeti minisztert nyugalomba küldték cári főhadsegédi állásának megtartásával. Tengerészeti miniszterrel Birlew altengernagyot nevezték ki.

Állatjárvány Szabadkán.

A legveszedelmesebb állatjárványok egyike lépett föl a napokban városunk területén s a pusztító állatbetegség terjedésének megállítására végtelen máz szűnetet az állatszallítási forgalom.

A IV. állategészségügyi kerületben, az ugynevezett kőrösi közlegető állapították meg hivatalosan a mult szombaton a ragadós száj- és körömfájás fellépését s vasárnap óta már fegyveres őrök zárják el a forgalomtól a legelő egész területét.

Eberhardt József állami állategészségügyi főnök a legmesszebb menő óvintézkedések életbe léptetésére már minden intézkedést megtett, úgy, hogy remélhető, miszerint e veszedelmes állatkór, amelyet minden valószínűség szerint az inficiált szomszédos szegedi kerületből hurcoltak át, rövid időn belül meg fog szűnni.

A járvány következtében a sertések szállítása is az egész város területéről be van tiltva, még a Budapest Fencvárosi állomásra való továbbítás is csupán külön engedély mellett eszközölhető.

A heti állatvásárok tartása is további intézkedésig hatóságilag beletiltva.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

*Szabadkai közkönyvtár és múzeum. Nyitva szombán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Július 16. Országos atlétikai viadal Pálosson.

Július 16. A magyarországi szabómunkások és munkásnök szakegyesüllete szabadkai csoportjának zárkóiró táncvigalma a városaligetben.

Július 16. Az általános pártállítást közlése a Hungaria nagyteremben.

Július 16. A szabadkai építő iparosok körének közgyűlése d. u. 3 órakor, a kör helyiségében.

Július 30. A szabadkai vas- és fém munkásoknak cimbalomversenyével egybekötött táncvigalma a városaligetben.

— **Megyéni tanfelügyelője a tíldővészekért.** Arról értesítünk, hogy megyénk kir. tanfelügyelője

Graeff Nikáz ur, megleghanu szép főhivást intéz a megyebeli tanító körhöz, melynek figyelmébe ajánlja, hogy a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesületnek azt a szép elhatározását, hogy ingyenes ágyalapotványt létesít a most és az ezután fölállítandó sanatóriumban a beteg tanítók és azok családja tagjai számára, — a tanítósnak hiválával és a viszont való segítés élénk érzésével kell fogadni. A mi megyebeli tanítóinknak mindent el kell követnie, hogy a szegénysorsu tudóbetegek jóvólátért, visszaszerzendő egészségéért megalakuló országos liga minél nagyobb minél hatalmasab legyen. Ezt pedig a tanítók erőteljesen szolgáltatják, ha minél többen gyűjtik egybe a maguk működése helyén a tagokat. A magunk részéről is a legmelegebben hívjuk föl tanító karunk figyelmét a tanfelügyelő lelkes szózatára. Arról van szó, hogy évi két, vagy négy koronás áldozatra egy ilyen szép célért a jó szívek kapacitálhatók-e? Nincs kétségünk abban, hogy ha tanítókarunk szívét e szép ügy megnyerte, ők igen sokat tehetnek. Készséggel nyitjuk meg lapunk hasábjait, hogy e téren az érdemet elismerjük.

— **Passiv resistencia.** A csantavéri eljárárság a tartalékosok behívóját, hivatkozva a vármegyei határozatra, kézbesítetlenül vissza küldte a főbírónak.

— **Jubiláló plébános.** Mult vasárnap Kazinczy Imre ujmisés pap Tataháza nagy ünnepekkel mellett mutatta be első szt. miséjét az egek Urának. Ugyanekkor ünnepelte Kovács János plébános pappá szentelésének 25 éves jubileumát. A plébániai ünnepi ebéd volt.

— **Csendőrség Zomborban.** Csendőrséget kap Zombor is. A költségeket a város akként vállalja magára, hogy a fizetendő rendőri szolgálati díjat 30324 koronát a kincstárnak fizeli. A csendőrségi létszám szaporításáért azonban semminemű befektetést sem vállal magára. A város belferületén egy járás őrmester, 2 őrsvezető és 26 csendőrfőgőrkődni a közbiztonság felett. A befektetés, beruházás stb. összesen 16856 korona és 94 fillérbe kerül városnak, amelyet 10 éven keresztül kamat nélkül törleszt a város.

— **A vármegye pénze.** A vármegye által meg kezelt pénzeket eddig a zombori takarékpénztárban is kezelte, mí párszáz ezer koronát tett ki. Miután azonban akadt pénzintézet, mely több kamatot fizet, az utóbbi közgyűlésen a vármegye úgy határozta, hogy a pénzeit ezental a Bács megyei Agrár Bankban helyezi el gyűmölcsözötetés végett.

— **Halálözás.** Sulyos csapás érte Mamuzics Jánost, a közgazdasági bank tisztviselőjét, kis fia Miklósa 8 hónapos korában elhunyt. Temetése 14-én délután 5 órakor lesz.

— **Az örkődő Gondviselés.** Megható uti kalandot beszélt el a ma déli vonattal érkezett bajai utasok. Csikéria és Szabadka között az egyik örkész közvetlen közelében hirtelen megállott a vonat és az utasok rémülten ugáltak ki a kocsiokból azon hiszemben, hogy a vonattal valamibaj történt. Csodálatos látvány tárult elő szemük elé. Az utolsó előtti kocsitól a vonatkisérő személyzet egy síró gyermeket húzott elő. Az első kocsi áthaladt a piciny, alig három éves gyermek fölött, akinek az isteni gondviselés különös örkődése folytán semmi komoly baja nem történt. A pályáról integetett

ugyan a mozdony elé, de mivel a mozdonyvezető nem vette elég korán észre a sinek közt játszó gyermeket, aki a közeli tanyákról való volt, a mozdonyt nem állíthatta meg a kellő időben és a gyermeket a vonat elütötte. Az utasok örvendezve vették körül a szerencsésen megmenekült fiúcskát, aki csakhamar magához tért és azután szüleihez vitték vissza.

— **Szegényház Óbecsén.** Vármegyénk csekélyszámu kulturintézményeihez ismét egy csatlakozik. Óbecsén a szegényház megnyit, melyet egy óbecsei zsidó vallásu polgár nemes érzése és felebaráti szeretete, bőkezűséggel létesített. A szegényházat — az arra leginkább hivatott — apácák vezetik.

— **Uj rend a hitelesítés körül.** Egy miniszteri k. r. rendelet, mely az összes törvényhatóságoknak megküldetett, új rendet fog teremteti a hitelesítésben. Eddig ugyanis úgy volt, hogy egyes törvényhatóságok vagy nem voltak kellő eszközökkel berendezve a különböző hitelesítésekre, vagy személy hiányban szenvedtek és kiküldés esetén a helyettesítéshez előbb a miniszter jóváhagyását kellett kérniük. Ez nagyon hosszadalmassá tette az eljárást. A kereskedelmi miniszter most fölhatalmazta a mértékitelesítő hivatalokat, hogy fölmerülő esetekben saját belátása szerint — a közönség érdekeinek kellő mérlegelésével — intézkedhessenek, hogy idegen törvényhatóságok területére helyettesít megkérdezés nélkül küldjön, sőt az esetre, ha a hitelesítést igénylő fél a költségeket fedezi, hitelesítő kiküldését látványton is kérheti. — Az új rend meg fogja gyorsítani és könnyíteni a különböző hitelesítések keresztülvitelét.

— **Egy rablógycos elfogatása.** Zomborból jelentik, hogy veszedelmes egyén került kézre Mitrovity Márián szerb alatrvaló személyében. Mitrovity a mult év július havának 21-ik napján Szerbiában, Bácsa községben meggyilkolta Milojevics Zsivánt, a gazdag magánzóst és elrabolta 900 dinár készpénzt. Azután ugyancsak a mult évben, október hónap 25-én Velika Kraszna szerb községben megtámadta Lukics Miklóst megközte és életveszedelmes fenyegetések kíséretében elrabolta tőle 7000 dináryi pénzt. A zemendriai törvényszék halálbüntetésre ítélte és 600 dinár jutalmat tűzött elfogatására, de a keresett rablógycosnak mégis sikerült megszöknie üldözői elől, sőt rá is lövöldözött a szerb csendőrokre. — Mitrovity átszökött Magyarországra, ahol hamis igazolványok segítségével egy esztendőn töltött el anélkül, hogy kiltét felfedezték volna. Kedden azonban elfogta az újjvidéki csendőrség s értesítette erről a szerb hatóságokat. Pénzt már nem találtak nála.

— **Alapszabály jóváhagyása.** A belügyminiszter a »Zombori Független Kör« alapszabályait jóváhagyó záradékkal látta el.

— **Tüzeset.** Ma délután 4 órakor a III. körből jeleztek tüzet. Seficsics János kórház-utcai házának udvarán egy szalmakazal gyulladt ki, melytől Lövy Mór szomszédos házának deszkakerítése is tüzet fogott. A gyorsan kivonult tűzoltók a tüzet csakhamar lokalizálták, úgy, hogy a kár jelentektelen.

— **Ha jól és olesón akarjuk szükségletünket beszerezni, Cípő, kalap, uri és női divat cikkében, úgy forduljunk a Vetsenyáru üzlethez Szabadka, Papucs piac.**

A gyümölcs befőzés titka

meg van oldva egy új szerrel. Ezen igen fontos ujdonság **Amerikai Gyümölcs Salicyl**, I néven jön forgalomba amelynek használata által a befőzött gyümölcsök, tiszta átlátszó színüket is keménységüket éveken keresztül megtartják. Nem drágább, sőt még olcsóbb, a fűszerkereskedésben vásárolt, közönséges és az emberi szervezetre ártalmias salicylsavnál. Minden csomagon az **Amerikai Gyümölcs Salicyl** gyártó részvénytársaság neve és az **Oroszlán** védjegy látható. Kapható 10—20—30 filléres és 1 koronás csomagokban. Vásárlásnál csak **Amerikai Gyümölcs Salicyl** az Or. szlán védjeggyel kérjen mindenki. Magyarországi főraktár: **Wachsmann és Vellner** (Zalán Béla utódtai) drogna üzletében **Szabadján**, Kossuth-utca.

PéNZ a kecske gyomrában.

Különös pörben kell ítéletet hoznia a szilágysomlyói járásbírósnak. A múlt héten egy Pascu Joszin nevű falusi ember két kecskegödőt hajtott fel a szilágysomlyói vásárra. Pascu már korán reggel megjelent a piacon a kecskével s ott állott délig anélkül, hogy valaki is megkérdezte volna tőle a kecské árát.

Végre egy óra tájban megjelent egy ember, aki alkudozni kezdett a kecskékre s hamarosan meg is egyeztek a tizenegy kecskére 120 korona árban. Az alku megkötése után Pascu leterítette kendőjét a földre, amint ezen a vidéken szokás, hogy a vevő oda olvassa le a pénzt — Dragutin Nikoláj, a vevő, kezdte leszámolni a kiterített kendőbe a vételért. Tizkoronás bankjegyekkel fizetett s amint a vevő és eladó egymás mellett guggolva olvasták a bankjegyeket, az egyik kecske az éhségtől gyötörve, észrevétlenül odadugta a fejét s a tizkoronás bankjegyekből kettőt hirtelen a szájába kapott s azt összerágta.

A vevő a kecske által elnyelt pénzt beszámította a vételárba, az eladó azonban ebben nem nyugodott meg s követelte az egész 120 koronát.

A vitás kérdést a két ember a rendőrkapitány elé vitte, ez azonban nem tudván elintézni a dolgot, a járásbíróshoz utasította a feleket. Most tehát a járásbírósgárda fogja eldönteni, hogy kinek a kára a két tizkoronás bankjegy, melyet az éhes kecske falt föl.

TÁVIRATOK.

Gautsch a királynál.

Ischl, július 13. Ófelsége ma délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta Gautsch báró osztrák miniszterelnököt. Gautsch báró délután résztvett az udvari ebéden este pedig visszautazott Bécsbe.

Bizalom Tiszának.

Nagyvárad, jul. 13. A nagyváradi szabadelpvűpárt ma tartott ülésén egyhangulag elhatározta, hogy gróf Tisza Istvánt a kormányról való visszavonulása alkalmából biztosítja törhetetlen bizalmáról és ragaszkodásáról.

A háború.

London, jul. 13. Kína abbéli kivánságát, hogy a washingtoni békekonferencián ő is résztvehessen, el ejtette, miután ez a vágya Tokióban a leghatározottabb — ellenkezéssel találkozott. Kína azt a tiltakozását is amelyet nemrég a hatalmakhoz intézett és amelyben tiltakozott az ellen, hogy Japán és Oroszország önéltűle Mandzsuriára vonatkozólag bármiféle megegyezést kössenek az ő megkérdése nélkül, állítólag már visszavonta.

Egy magyar báró halála.

Kecskemét, jul. 13. Kisfaludy Liphay Pál báró 63 éves korában tegnap hirtelen meghalt. Temetése pénteken lesz.

Építőmesterek sztrájkja.

Marosvásárhely, július 13. Az építőmesterek a munkát e hó 10 től fogva beszüntették, mert munkásaik túlmagas követelésekkel léptek fel.

Nagy gyárégés.

Galgóc, jul. 13. Az itteni Zweig Lipót és fiai cég serfőző és malátagyára teljesen leégett. A tűz egy keletkezett, hogy egy 5 éves kis fiu gyufát gyújtott, amelytől az istálló mellett levő szalma lángra borult s csakhamar az összes épületek tüzet fogtak. A kár jelentékeny.

Irodalom.

Magyar Elbeszélők. Elek Zoltán a vidéki írói gárda egyik tehetséges tagjának szerkesztésében **Magyar Elbeszélők** cím alatt 50 kötetből és egy pótkötetből álló 600 iv ter-

jedelmű irodalmi gyűjtemény jelenik meg f. évi szeptember hótól kezdve negyedévenként 5 kötetes sorozatokban. A fvidéki és fővárosi írók legjobbjai közül számosan vesznek részt művekkel ez irodalmi vállalatban. Az elbeszélő írók legjobb legnagyobb becsű és legélvezetesebb alkotásai kerülnek a gyűjteményben kiadásra. A kötetek nyolcadrét alakuk, izléses, világoskék angolvaszonkötésűek, fehér famentes jó olvasható éles betűkkel nyomva kerülnek az olvasó kezébe. Mesés olcsó a mű ára, amennyiben az egész mű 50 koronáért megszereshető, a mely 2, vagy 3 koronás havi, vagy 5 koronás negyedévi részletekben fizethető. Kaszinók egyletek, könyvtárak részére 5 százalékos engedmény. A mű kiadója Szelenyi és társa jó hírnévnek örvendő könyvkiadóhivatala Miskolcon, hova a megrendelések folyó évi augusztus hó 8-áig küldhetők be. Felhívjuk a minden szépért és jóért lelkesült tudó művelt, kiváló érzékű olvasóink figyelmét e nagyszabású irodalmi ujdonságra, a mely uton minden — anyagi megerőltetés nélkül egy gazdag és élvezetes tartalmú kis könyvtárhoz jutnak. Városunkból a kiváló író **Révész Ernő dr.** továbbá **Dugovich Imre** szerkesztő legújabb művei jelennek meg a gyűjteményben.

REGÉNY CSARNOK.

A fekete boríték.

Németből: **Kürmőczy Ernő**. 36.

XVI.

Az ismeretlen.

Malon Lajos csakugyan Páris egyik legkeresettebb orvosa lett s a Bourbon utcában lakott. Tíz év múlt el ama borzalmas szereplés óta, melyet Rajmundnál tett látogatása legutóbb újra fölidézett lelkében. Még mindig sűrű fátynól fődte e titkot, a tettesek még eddig nem kerültek elő. S mi történt Brochon Helénnel? Talán ott messze éli világát nábobjával, a kitől szerencsét és gazdagságot remélt? Eddig nem adott életjelt magáról.

Lajos egy este fáradtan tért haza. Tízet kongott az óra. Óreg takarilónője, Márta, meggyújtotta a lámpást, s a szobába lépett, láthatólag erősen felindultan.

— Nincs itt senki? kérdezte az orvos, miközben egy székbe vágta magát.

— Igen! Egy ember vár már itt egy óra óta, fontos közlendője van. — Vezesd be.

Márta távozott. Az orvos föltárta az ablakot s kihajolt rajta. Gyönyörű szép csendes éj volt, semmi nesz

sem zavarta meg a nyugvó város csendjét. S most e némaságban újra-újra visszatért lelkebe annak a szörnyű, titkos napnak gondolata.

Kopogtattak Csakhamar egy 35 vagy 40 év körüli ember állt előtte. — Beszélnem kell önnel uram, még ma, mindenáron. Clamartból jövök.

Az orvos megdöbbsent.

— Mit kíván tőlem? Kicsoda ön? — Az ismeretlen meghajolt s oda-nyujtotta névjegyet. Alig hogy elolvasta a rajta levő nevet, megkomolyodott az orvos arca.

— A Clamarti büntényben, nem ön az egyedüli érdekelt, doktor ur, szólt az ismeretlen, én is megfeszítettem minden erőmet, hogy a tetteseknek nyomára jussak. Könnyen érthető azonban mostani látogatásom célja, mert hisz tudtommal ön az egyedüli, ki a titokról tud; de meg épen nyolc nap előtt érkeztem haza Moldvából, hol hetekig kutattam ama leány után, ki önt cserben hagyta.

— Brochon Helén?

— Persze! De képzelje, ő ott lent sohasem járt, de még csak Párisból sem tette ki a lábát.

— S még sem látta őt soha.

— Nem. De hisz nem is ismerem. Hanem ma majd mutatok önnek valakit, akiről azt hiszem, hogy ő az.

— Kíváncsi vagyok.

— Többet mondok. Megtaláltam a hullát is.

— Azt a szerencsétlent, akit én daraboltam szét?

— Igen. Tudom, hogy hol van s most odaszertném vezetni önt is. Kocsim lent vár, félóra múlva helyben leszünk. A tetteseknek régől nyomában vagyok már. Itt vannak Párisban.

— Nő is van közöttük?

Az ismeretlen válasz nélkül hagyta ezt a kérdést.

— Siessünk, kérem. Rövid egy órával rendelkezünk csupán! szólt most Lajoshoz, — a legcsekélyebb késedelem különben mindent elronthat újra.

— Akkor hát megyek, s mint egy alvajáró követte az idegent a kapu előtt álló díszes fogathoz.

— A palotába! kiáltott vezetője a kocsisra s a fogat elrobogott.

(Folyt. köv.)

Felolvasó szerkesztő:
DUGOVICH IMRE.
Laptalajdonosok: **AZ A LA PITÓK**
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: **62.**

Csinosan butorozott szoba a dinnye-piacon azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Több fiatalember szállást kap Nagy Ferencnél, Vörösmarti utca 9.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak **„KATONA-féle“ „K. A.“** védjeggyel!
Ovakodjunk tehát hatáskülföldi külföldi utazatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu **KATONA-féle** igazi Növény Essenzia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapesten: Török József gyógyszerháza;
Kapható Szabadján: Katona Agoston gyógyszerész Csernovits-utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi-tér; Zalán Béla droguistás Kossuth-u; ifj. Hoffmann József gyógyszerháza III. kör Zimanyi-ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak **„KATONA-féle“ „K. A.“** védjeggyel!
Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetetlenül megbízható nagy gyógyhatású házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendelleniséget, megszűntet gyomor- és hasgörcsöt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvénynél csuszál, tagszagatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!

Dr. Schmiadt G. főorvos és phisicus híres

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketéget fülfolást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást. Egyedül Török József gyógyszerárában Budapest, Király-utca 12. kapható. — Használati utasítás van hozzá.

Ára 2 frt üvegenként.

Lapelárusítók

havi fizetéssel és magas jutalékkal felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Föld eladás!

A halasi határban Pirtó-pusztán a pirtói vasuti állomáshoz félóra járás

46 hold

1600 □-ölelével

járásföld

nagyon kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítás kapható a tulajdonosnál:

Szekulesz Péter

fűszerkereskedő Halas.

Levélbeli megkeresésekre azonnali válasz kapható.

Egy üzlethelyiség

dr. Szilassy Mór házában, Deák-utca 3. szám, kiadó.

Tiszta és jó

csomagolópapir

lapunk nyomdájában különként is kapható.

Liniment Capsici comp.
Richter-féle Horgony Pálo-Exporior.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító beöröszölési használt háziázer bevérszársánnál, — a mely minden gyógyserumban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” vedőgyre.

Élső szabadkái

Bernstein-féle

kitűnő vizesugorka- és savanyupaprika-Konzerv

készítése I. Kör, Kölcsei u., a volt régi Schönstein-féle ecet-gyár.

Saját ház.

ECET-eszenc

amelyért kezeskedem, hogy benne az ugorka és paprika állandó és kiváló kellemes ízű.

Együttal értesitem a n. é. közönséget, hogy nálam naponta friss vizesugorkát lehet kapni.

— Szives pártfogást kér
Bernstein Emil.

Palicson

a Leovics-villában egy szoba butorral azonnal kiadó.

Mi a szűsz? ... A papa megengedte, hisz Jakobi-féle Antimicofin cigarettá-hüvely. Gyár: WIEN VIII., Priarstengasse Nr. 17.

Boros hordók

alig használtak, az ország legnagyobb bortermelőitől, kitűnő minőségben, minden nagyságban kaphatók

CZIGLER GYULA

kereskedőnél Szabadka, VI. kör, Magyar-utca.

50 hektoliter siller bor literenkint 13 krért eladó Cím a kiadóhivatalban.

Palicson

2 villa lakás

a földmives iskola közelében levő fenyvesben

butorozva vagy anélkül azonnal kiadó.

Felvilágosítást nyújt a kiadó-hivatal.

Egy nagy pince

az István-utcában, dr. Blum-féle házban, Horovitz gabona-kereskedővel szemben,

azonnal kiadó.

Felvilágosítást nyújt a házmester.

Circus Victor

Szabadkán a gabona piacon (villamos vasuti végállomás).

Ma pénteken július hó 14-én

megnyitó előadás elegáns és modern nagyvárosias programmal.

Különösen kiemelendő:

Fellépte az eredeti

Texas-Tex csoportnak

mely áll maxikói férfiak és nők, Siouxindusokból, Cowboys és Texaslovakosokból. 10 személy. — 12 saját Mustang- és Prairilovak.

Sportjáték a vad Dél-Amerikából

Lasso dobálások, műlövészek, nyél- és ívlövészek, indiai kés- és balta-dobálások, vad lovgolás közben tárgyak felemelése.

Továbbá itt még nem látott!

Champion Bicycle Raing csoport

Les Alfredos egy nő és két férfi. A vakmerő villámkerékpározás a halálkarikában.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 5 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér.

2500—3000 liter fehér és siller bor, jó minőségű, 16—18 kr. literje eladó. Cím a kiadóhivatalban

Vesz használt tankönyveket regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedő Szabadkán szemben a gymnasiummal. A világhírű »Progress» cigarettá hüvely fokrátára Nikotin men es egyptomi papir 100 hüvely egy doboz csak 9 k., a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapir, írószer. Irodai felszerelések bűmulatos olcók. Különső könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbja az Antikváriumba.

Automobil 13—14 lőerejű 5 üléses, nyári tetővel, 2 heugero, 4 sebességgel, francia gyártmány, kitűnő minőségben 2000 forintért eladó. Kormos Gyula és társa bankházában, V., Dorottya-utca 5. sz.

Varró leányok figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvédi ruhák elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cím Fazekas János férfitárszó VI. kör, Tompa-u.

—

Ma pénteken július hó 14-én

megnyitó előadás elegáns és modern nagyvárosias programmal.

Különösen kiemelendő:

Fellépte az eredeti

Texas-Tex csoportnak

mely áll maxikói férfiak és nők, Siouxindusokból, Cowboys és Texaslovakosokból. 10 személy. — 12 saját Mustang- és Prairilovak.

Sportjáték a vad Dél-Amerikából

Lasso dobálások, műlövészek, nyél- és ívlövészek, indiai kés- és balta-dobálások, vad lovgolás közben tárgyak felemelése.

Továbbá itt még nem látott!

Champion Bicycle Raing csoport

Les Alfredos egy nő és két férfi. A vakmerő villámkerékpározás a halálkarikában.

CENTA VIKTOR igazgatónő

mint fehér nő, s modern idomított iskolavona „Tragodin“ (angol félvér) együttesen idomítva a Foxterrier „Ypsilon“-nal. Legtökéletesebb a magas iskola terén.

A világhírű spanyol bohóc JUAN BROSSA idomított háziállataival, kutyák, majmok és tyukok stb.

Tornászok figyelem!

The Original-Charlini a csodálatos ifjú erőtornászok a láncokon.

Az ostoba August William pályadíjnyertes ugró.

Tréfás belépője Marasitz, Willi, Juan bohócoknak és további fenomenális műsor.

Kezdeté 8 óraker.

Jegyek előre válthatók a dohánynagyfőzsdében és este 6 órától a cirkuszi pénztárnál.

Szombaton július 15-én

első nagy sport előadás

teljesen új műsorral.

Vasárnap július 16-án

2 különleges előadás d. u. 4 és este 8 óraker

mindkét előadás egészen új és válogatott műsorral.

Hétfőn július 17-én

fényes nagy előadás

új műsorral.

Előadás után villamos vasut közlekedik.

Helyárak: Számozott zártszék 2 K, I. hely 1-60, II. hely 1-20, III. hely 80 fillér, karzat 40 fillér. Katonáság őrmestertől lefelé és 10 éven aluli gyermekeknek (a számozott és I. sor zártszék kivételével) fél árak; karzat 30 fill. Vasár- és ünnepnap este rendes helyárak.

Estenként 8 óraker nagy előadás. — Számos látogatásért esedezik, teljes tisztelettel Centa Viktor igazgatónő.